

Kris- & beredskapsplan för Fsk Draken

Upprättad 2011-12-06
Reviderad 2013-11-15
Reviderad 2017-06-22
Reviderad 2017-12-20
Reviderad 2018-06-20
Reviderad 2019-07-02
Reviderad 2020-08-05

Innehållsförteckning

Telefonlista	3
Drakens Krisgrupp	4
Brand / Handlingsplan vid brand	5-6
Beredskapsplan för uteverksamhet	7
Försvunna barn	8
Plötsliga allvarliga tillbud	9
I förskolan	9
Utanför förskolan	9
Uppföljning	9
Skador eller akut sjukdom hos barn/personal	10
Olyckor	10
Akut sjukdom hos barn	10
Personalolycksfall	10
Uppföljning	10
Allvarlig sjukdom hos barn	13
Dödsfall	14
Barns död	14
Personals död	14
Barns förälder eller syskon dör	14
Uppföljning	14
Begravning	14
Övrigt	15-17
Litteratur	17
Kriser och deras förlopp	18
Olika sorgereaktioner hos barn	19
Allvarligt våld eller hot, inklusive mobbing – Likabehandlingsplan	20-23
Bombhot mot förskolan	24
Större olycka eller katastrof som berör förskolan, direkt eller genom stor mediebevakning	24
Om ett barn inte hämtas/Problem vid hämtning	25
Litteratur	26

Telefonlista

Polis, brandkår, ambulans, SOS	112
Vårdguiden/sjukvårdsupplysningen	1177
Giftinformationscentralen	010-456 6700

Polisen, ej brådiskande	114 14
-------------------------	--------

Sjukhus

Karolinska Solna	08-517 700 00
Astrid Lindgrens Barnsjukhus	08-517 700 00
St Görans sjukhus	08-587 010 00
Danderyds sjukhus	08-123 550 00
Ersta sjukhus	08-714 65 00
SÖS	08-616 10 00
Karolinska Huddinge	08-585 800 00

Närakuten

Sabbatsberg Dalagatan 9	08-672 39 90
----------------------------	--------------

Vårdcentraler

Kvartersakuten Matteus Surbrunnsgatan 66	08-586 133 00
Kvartersakuten Surbrunn Surbrunnsgatan 66	08-123 396 00
Familjeläkargruppen Odenplan Odengatan 69	08-587 676 10

Tandläkare

Stockholms Tandhälsa Dalagatan 42	08-34 31 22
Tandläkarhuset Odenplan Odengatan 83	08-667 62 62
Vasastans tandläkargrupp Hälsingegatan 43	08-32 26 11
Folktandvården Vasastan Olivencrona väg 7	08-123 165 90

Psykologer

Allmänpsykiatriska mottagningen City Olivencrona väg 7	08-123 490 00
---	---------------

Fsk Drakens Krisgrupp

Vad	Vem	Mobilnummer
1:a sammankallande	Rektor, Josefine Andersson	070-956 32 20
2:a sammankallande	Platsansvarig, Sofia Ronge	073-982 49 78
3:e sammankallande	Ordförande, Niklas Blomgren	072-058 31 14
Övriga medlemmar		
Ansvarig telefonlistor	Vårdnadshavarna via TyraAppen	
Vårdnadshavare/anhöriga		
Ansvarig denna namnlista	Rektor/Personalansvarig	

Uppgifter för gruppen

- Utveckla och vidareutveckla beredskapsplanerna.
- Identifiera sannolika händelser eller scenarier som arbetas in i planerna och skapar utgångspunkt för övning.
- Uppdatering av planer.
- Göra planerna kända.
- Stimulera till ökad medvetenhet om beredskap.
- Göra personalen mentalt förberedd på sina egna reaktioner.
- Skapa realistiska förväntningar på vad man kan utträta.
- Ta initiativ till övningar – brandövningar, så kallade »table top«-övningar med mera.
- Ombesörja att personal får utbildning för aktuella uppgifter.
- Samla relevant information – litteratur, hemsidor, andras erfarenheter med mera – och ha relevant material att dela ut, till exempel broschyrer om vanliga krisreaktioner.
- Organisera insatsen när det är nödvändigt.

Brand

Brandskyddsansvarig:	Josefine Andersson, rektor	070-956 32 20
Fastighetsansvarig:	S Torstensson Fastigheter	08-642 49 02
Kontaktperson fastighet:	Fastighetsägarservice	08-617 76 00
	Sara Mattson, fastighetsförv.	08-617 75 07
	Akuta ärenden	08-657 64 50

Vid brand:

Personalen tar brandkort i den ordning de sitter
Utrym byggnaden via närmaste nödutgång
Larma räddningstjänsten 112
Stäng dörrar och fönster
Släck branden om det kan ske utan risk

Uppsamlingsplats:

Vid bänkarna på innergården

Brandskyddsrutiner:

Varje dag:

Vid hemgång ska kontakten för vattenkokare och kaffebryggare tas ur
Tvättmaskin, torktumlare och torkskåp avstängda
Ansvarig – Stängningspersonalen

Varje månad:

Kontroll av brandvarnare utförs vid varje APT
Ansvarig – Rektor/Platsansvarig

Varje termin:

Utrymningsövning utförs lämpligen i början av varje termin
Ansvarig – Rektor/Platsansvarig
Brandskyddskoll enligt checklista
Ansvarig – Rektor/Platsansvarig

Varje år:

Extern besiktning av brandsläckare
Byte av batterier i brandvarnare
Ansvarig – Lokalansvarig

Övrigt:

Regelbunden brandsyn utförs av Räddningstjänsten.

Det är var och ens skyldighet att känna till brandskyddsinformationerna samt att informera tillfällig personal i samband med arbetsstart.

Ansvarig – Rektor

Handlingsplan vid Brand

Personalen tar brandkort i den ordningen de sitter.

Personal1 **Rädda**

- Samla snabbt ihop barnen i din närhet
- Gå direkt ut till återsamlingsplatsen (bänkarna på den främre övre gården)
- Ta emot barn som kommer ut

Personal2 **Rädda larma**

- Samla snabbt ihop barnen i din närhet
- Ta mobilen
- Gå snabbt ut till återsamlingsplatsen (bänkarna på den främre gården)
- Stäm av barnen i TYRA
- Larma 112 och uppge:
Vem du är.
Var och vad som brinner.
Adress: Dalagatan 31, gårdshuset
Portkoder: 4477 till port & 2846 till dörr
Telefonnummer: 073-985 68 91
- Stäm av barnen i TYRA

Personal3 **Rädda släcka**

- Rädda de som är kvar i lokalerna
- Se till att fönster och dörrar är stängda
- Släck om det är möjligt
Brandsläckare finns på båda sidor

Brandövning genomförs en gång per termin.

Plan upprättad

2011-12-06

Plan uppdaterad

2017-06-22

2018-04-03

2020-08-05

Beredskapsplan för uteverksamhet

Detta skall med när vi går ut till park eller på längre utflykt.

Används

- Västar på barnen
- Gå-repet
- Mobiltelefon

I rygsäck

- Första hjälpen-väska
- Näsdukar
- Tvättlappar
- Blöjor

Kom ihåg

- Vatten
- Muggar
- Frukt
- Ombyten

Räkna in barnen med TYRA kontinuerligt under dagen.

På sommaren, se till att barnen använder solskydd och får tillräckligt med vätska.
På vintern, se till att barnen är tillräckligt varma för att klara av uteverksamheten.

Vid buss/tåg resa

En personal går först på bussen/tåget och en personal går sist på för att se till att alla barn är med och att inte dörrarna stängs så någon skadas.

Rutin om ett barn kommer bort på buss, tåg eller tunnelbana

Tips från SL:

Skulle ett barn "komma bort" i SL trafiken så ska ni ringa trygghetscentralen: 020-120 25 25.

Planen upprättad

2010/2011

Planen uppdaterad

2013/2014/2017

Försvunna barn

1. Då man konstaterat att barnet är borta, notera hur mycket klockan är.
Om barnet "gått med" någon, kontakta genast Polisen.
2. Två personal samlar och håller ihop gruppen. Övrig personal letar den försvunna. Är du ensam med barnen, gå direkt till punkt 4.
3. Om barnet inte återfunnits inom fem minuter, gå vidare till nästa punkt.
4. Ring Polisen 112, lämna signalement på barnet. Uppge mobilnummer.
5. Ring vårdnadshavare och informera om situationen och hör med dem om det finns grannar, bekanta eller andra som barnet kan tänkas ha gått hem till.
6. Dokumentera händelseförloppet noga. Tider, vem ni talat med osv.
7. När barnet hittats, informera Polis och vårdnadshavare.

Planen upprättad

2010

Planen uppdaterad

2011-12-02

2013-11-15

Plötsliga allvarliga tillbud

I förskolan

1. Första hjälpen. Ambulans och polis tillkallas.
2. De aktuella vårdnadshavarna/anhöriga underrättas.
3. Rektorn underrättas.
4. Berörd personal stannar hos den/de skadade.
5. Berörd personal följer med skadade i ambulans. Vi hjälps åt i ordinarie verksamhet.
6. Rektorn samlar vid behov krisgruppen, ansvarar för att personal och vårdnadshavare/anhöriga underrättas om händelsen och eventuell hämtning av barnen.
7. Telefonnummer till krisgruppen måste alltid finnas tillgängligt.
8. Berörd personal samlar sina grupper. Krisgrupp och övrig personal stöttar där det behövs som bäst, t.ex, syskon, vittnen till händelsen, drabbad personal m.m.
9. Krisgruppen ansvarar för att information sprids till övrig personal, berörda vårdnadshavare, anhöriga och håller i ett eventuellt krismöte.
10. Rektorn ansvarar för eventuell information till media.
11. Krisgruppen stöttar berörd personal

Utanför förskolan

Vid större utflykt skall man tänka på följande:

1. Att alltid checka in barnen i TyraAppen och räkna in medföljande barn innan avfärden, informera till kvarvarande personal om vilka som är med.
2. Meddela dem som är kvar vart man skall åka och när man beräknar komma tillbaka.
3. Att alltid vara minst två vuxna per helgrupp.

Om olycka inträffar:

1. Första hjälpen. Ambulans och polis tillkallas.
2. De aktuella vårdnadshavarna/anhöriga underrättas.
3. Rektorn underrättas.
4. Berörd personal stannar hos den/de skadade.
5. En av personalen följer med skadat barn. Övrig personal följer med de andra barnen tillbaka till förskolan.

Uppföljning

1. Kort samling med personalen
2. Minst ett år eller efter behov.
3. Samlingssamtal/klassrumssamtal
4. Eventuell plan för besök på sjukhus upprättas. Anhöriga och barn tillfrågas först.
5. Långsiktig uppföljning minst ett år, eller efter behov. Krisgruppen ansvarar för det.
6. Uppföljning av hur berörd personal reagerat på den krisartade händelsen.

Skador eller akut sjukdom hos barn/personal

Olyckor

1. Ta hand om barnet.
2. Ring ambulans om så behövs.
3. Ring vårdnadshavarna.

VID LARM, meddela följande.

1. Hur många är skadade?
2. Är någon fastklämd?
3. Finns risk för brand?
4. Var befinner du dig?

Tala lugnt, uppge ditt namn.

SKALLSKADOR:

- Vanlig bula:
Lägg på något kallt, finns i bambas frys
- Hjärnskakning:
Ta reda på vad som hände. Är eleven medvetslös - till sjukhus i ambulans.
Har barnet under dagen slagit i huvudet, informera vårdnadshavarna.
Symtom såsom illamående och kräkningar kan komma under eftermiddagen och kvällen. Barnet skall i så fall till sjukhus.

ÖGON

- Skräp:
Skölj med vanligt vatten
- Snöboll, annan boll eller vasst föremål:
Till sjukhus eller ögonläkare.
- Stänk stark vätska:
Skölj omedelbart med rinnande vatten, sedan till sjukhus.

NÄSA

- Näsblödning:
Tryck om näsan 5-10 min, Kyla, sitt upp.

TÄNDER

- Utslagna (ej Omedelbart till tandläkare!) OBS! Glöm ej mjölk tänder):
Tanden, lägg den i mjölk eller koksalt.
- Flisa ur tand:
Till tandläkare
- Slag mot mun:
Till tandläkare, kan vara en mikrofraktur.

SVALG

- Främmande föremål:
Kvävningsrisk!
Det lilla barnet läggs i knät och dunka barnet i ryggen. Om föremålet inte kommer ut varvas detta med konstgjord andning i små mängder.
På större barn används Heimlich manöver som varvas med konstgjord andning om inte föremålet kommer ut.
Om inte föremålet kommer upp, larma 112. Fortsätt med konstgjord andning till dess hjälp är på plats.

NYCKELBENSFRAKTUR

- Mycket vanligt på barn som ex. ramlar i gymnastiken. Svårt att lyfta armen på den sida nyckelbenet är av - till sjukhus.

MAGEN

- Slag mot magen, cykelstyre i magen, om eleven klagar och blir dålig - till sjukhus. Ej ovanligt med spräckt mjälte.

ARM, HANDLED

- Vanligt med fraktur, klagar barnet mycket - till sjukhus.

FINGRAR

- Oftast stukning, spola kallt vatten. Pekar ett finger åt fel håll - till sjukhus.
- Är du osäker på fingerskadan - till sjukhus. Tummen och lillfingret är viktiga.

KNÄ

- Slag mot knä gör mycket ont, men är oftast ofarligt.
- Knä hoppar ur led ibland. Vid svår smärta - till sjukhus (knäet kan hoppa tillbaka).
- Vid skrubbsår, tvätta med tvål och vatten, gärna saltvatten.

SLAG MOT MUSKEL

- Lägg på kyla.

STUKNING

- Fotled:
Är ofta stukning. Spola kallt vatten. Sitta högt med foten så svullnar den inte så mycket. KYLA!
Kan barnet ej stödja alls - till sjukhus.
- Tår:
Ofta stukning. Spola kallt vatten. Inget förband

BETT AV INSEKT

- Badda med sötvatten, salubrin eller hydrokortisonsalva.
- Geting- eller bistick på tunga eller i halsen:
Omedelbart till sjukhus eller läkare!

ORMBETT

- Se till att den ormbitne är så stilla som möjligt.
- Till sjukhus eller läkare.
- Lugna den ormbitne.

FÄSTINGAR

- Avlägsna fästingen omedelbart, rengör såret, ha såret under uppsikt. Om rodnad runt bettet efter några veckor, till läkare.

DJURBETT

- Rengör såret ordentligt. Kontrollera stelkramp

BRÄNNSKADOR

- Spola med kallt vatten tills det slutar göra ont.
- Sök sköterska. Uppsök läkare om det bildas blåsor på ett område stort som din handflata.

MANETER

- Spola sötvatten på eller badda med sockerdricka.

BRÄNNÄSSLOR

- Spola sötvatten på eller badda med sockerdricka.

SOLSVEDA

- Förebyggande: ta på en tröja. Smörj in rodnaden

KYLSKADOR

- Akut kylskada, blekhet och känslolöshet.
 1. Ta in den skadade i varmt rum
 2. Rör försiktigt på den skadade kroppsdel
 3. Varma filter och varm dryck
- Om du är ute och någon får frostsador på kinderna, håll dina varma händer på.
Massera ej!
- Vid kall skidtur, tugga gärna tuggummi, det håller kinderna igång, iakttag varandras ansikten då och då.
- Om händerna är mycket kalla, värm dem i armhålan.

Akut sjukdom hos barn

Som förebyggande åtgärd skall risksjukdomar finnas dokumenterade. Allergier, epilepsi o dyl. Vart finns medicin? Vad får barnet inte äta?

För tillvägagångssätt, se under Olycksfall.

Personalolycksfall

Lindrig skada som ej kräver sjukvård

Om den skadade personalen behöver lämna barngruppen för att plåstra om sig. Försäkra dig först om att övrig personal själv kan hantera barnen medan du är borta. Återvänd till barngruppen så snart som möjligt.

Uppföljning

1. Kort samling med personalen.
2. Samtal med barnen.
3. Eventuell plan för besök på sjukhus upprättas. Anhöriga och barn tillfrågas först.
4. Långsiktig uppföljning minst ett år eller efter behov
Eventuellt möte med hela föräldragruppen.
Krisgruppen ansvarar för detta.
5. Uppföljning av hur personal har reagerat på den krisartade händelsen.

Plan upprättad

2011-12-06 Plan uppdaterad

2013-11-15

Allvarlig sjukdom/händelse hos barn

1. Den som får informationen om det inträffade/sjukdom kontaktar omedelbart rektorn eller ställföreträdande om denne inte kan nås.
2. Krisgruppen samlas.
3. Efter direktiv från rektorn /krisgruppen tar en utsedd personal kontakt med hemmet.
4. Rektorn/ställföreträdare, eller den som denne utser, inhämtar alltid vårdnadshavarnas samtycke och åsikter om hur information skall lämnas och hanteras.
5. I samråd med hemmet utformas och genomförs stöd- och hjälpåtgärder.

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

Dödsfall

Barns död

1. Kort samling för personalen.
2. Barnets anhöriga skall kontaktas. Fråga om de vill vara med och vad som får sägas till barngruppen och de övriga vårdnadshavarna.
3. Samlingssamtal.
4. Möjlighet till möte med vårdnadshavare till barngruppen där information ges och det finns möjlighet till frågor. Krisgruppen stöttar.

Personals död

1. Kort samling för personalen.
2. Rektorn ansvarar för informationen.
3. Samlingssamtal. Med en personal som känner barngruppen väl. Krisgruppen stöttar
4. Information till barnens vårdnadshavare skall ske snarast. Rektorn ansvarar för det.

Barns vårdnadshavare eller syskon dör

1. Kort samling för personalen.
2. Samtal med anhöriga skall hållas, om hur barnet vill bli bemött när det kommer tillbaka till förskolan, om vad som får sägas och om barnet vill vara med under samlingssamtalet.
3. Samlingssamtal. Präst kan närvara.
4. Ta kontakt direkt så att barnet får komma åtminstone en stund när händelsen inträffat och se att förskolan finns kvar för honom/henne. Eller besök barnet i hemmet. Låt barnet få veta att du finns där och är beredd att lyssna om han/hon behöver någon att tala med.
5. När samlingssamtalet har hållits skall anhöriga informeras.

Uppföljning

1. Minnesstund/minnesplats utformas, t ex med fotografi, favoriteleksak, tänt ljus, sång, saga etc.
2. Vi uppmuntrar barnens egna bearbetningar av sina känslor via teckningar, samtal, lek.
3. Vid behov ansvarar krisgruppen för en gemensam minnesstund för förskolan.

Begravning

1. Eventuellt deltar någon/några från förskolan/skolan vid begravningen. Anhöriga tillfrågas.
 2. Rektorn ansvarar även för kontakt med media och eventuell dödsannons från förskolan. Anhöriga tillfrågas.
-

Övrigt

"ATT TÄNKA PÅ", Efter föreläsning av Lennart Björklund:

– Säg aldrig "gått bort" eller andra omskrivningar, använd rätt benämning "död".

ÖPPEN OCH ÄRLIG KOMMUNIKATION

- Ge åldersadekvata förklaringar. Använd rätt ord!
- Reducera förvirring. Tydlighet.
- Undvik abstrakta förklaringar.

GE TID FÖR BARNETS INTELLEKTUELLA BEARBETNING

- Uppmuntra frågor och samtal.
- Förvänta att samtalen blir korta.
- Se på bilder och album.
- Besök kyrkogården/platsen.
- Acceptera barnens lek.

GÖR FÖRLUSTEN VERKLIG

- Visa egna känslor.
- Gå inte undan.
- Låt barnen delta i visning och begravning.
- Ha minnen av den döde framme.

STIMULERA BARNETS KÄNSLOMÄSSIGA BEARBETNING

- Bevara kontinuiteten i hem/förskola/skola.
- Prata med barnen om deras rädsla för egen eller förälders död.
- Prata med barnen om vrede och skuld-känslor som de kan ha.
- Prata med vårdnadshavare om barns reaktioner.

INTRODUKTION-SAMTALSREGLER

- Detta stannar mellan oss.
- Alla reaktioner är tillåtna.
- Man får lov att tala eller vara tyst men poängtera att det är bra att prata eftersom man mår bättre då.
- Man får lov att fråga.

FAKTA

- Vad var det som skedde? Syftet med faktadelen är att alla skall få en tydlig bild av det som har hänt.
- Vilka har sett-vet-vad?
- Läraren skall ha skaffat grundlig information. Ta reda på vad som får sägas och inte sägas till övriga barn.
- Be gärna polis eller personal från räddningstjänsten att komma och informera.

TANKAR OCH REAKTIONER

- Vad tänker du om det som har skett? Gör klart att det är naturligt att tänka och känna på olika sätt
- Vad var det värsta med det som hände?

- Hjälp barnen att sätta ord på sina intryck, framför allt om de själva var med.
- Var det någon annan som upplevde det på samma sätt?
- Uppmuntra samtal om drömmar och rädsla.
- Vad skulle du ha sagt om han kunde höra dig nu?
- Arbeta med ofullbordade meningar:
 - Det första jag tänkte när jag fick höra vad som hänt.....
 - Det jag känner mest är.....
 - Jag blir så ledsen när jag tänker på.....

INFORMATION

- Visa samstämmighet i tankar och reaktioner.
- Det mesta är normalt.
- Visa vad mer barnet kan göra:
 - Tala med sina vårdnashavare/vänner.
 - Besöka graven/olycksplatsen - diskutera och kom fram till ett gemensamt beslut.
 - Skaffa mer information.
 - Skriva dikt/dagbok. Gör något för/tillsammans med de efterlevande.

AVSLUTNING

- Sammanfatta samtalet.
- Planera framåt.
- Begravningen.
- Uppmärksamma speciella reaktioner.
- Välkomna individuell kontakt.

Informera vårdnadshavarna om att samlingsamtalet/en kommer att äga rum eller har ägt rum.

Detta kan användas som inspiration, men man måste utgå från det speciella fallet och alltid vidtala de anhöriga för att ta reda på vad som är viktigt och känns rätt för dem.

BRUK AV RITUALER ur "beredskapsplan för skolan", av Atle Dyregrov.

Ritualer gör det möjligt att uttrycka känslor direkt utan att behöva använda så många ord. Ritualer gör det överkliga verkligt och reducerar fantasier.

En minnesstund till minne av en elev eller lärares död är ett bra tillfälle att manifesteras och uttrycka gruppens sorg. Eleverna samlas i någon lämplig lokal, aula, matsal, gymnastiksal, för att minnas olyckan på ett värdigt sätt.

En minnesstund kan omfatta:

- Minnesord av rektorn.
- Minnesord av annan lärare.
- En tyst minut.
- En elev läser en passande dikt.
- Kort andakt förrättad av en präst eller annan religiös representant.
- En sång eller ett musikstycke, lämpligt val kan vara den dödes favoritmelodi!

Låt barnen smycka med blommor, levande ljus m.m. Barnets vårdnashavare och syskon kan bjudas in. Efter minnesstunden kan barnen sitta en stund och tala med varandra om såväl akten som själva händelsen.

På förskolan kan den dödes klädhylla smyckas av barngruppen. Man kan tända ett ljus och sätta upp en bild av den döda kamraten eller läraren. Barnen ges möjlighet till att uttrycka sin sorg muntligt eller under tystnad medan de betraktar bänken.

Ritualer kan genomföras även vid besök på olycks- eller katastrofplatsen. Det förekommer ofta att ceremonier sker spontant, man kan exempelvis se ungdomar som samlad skara vandra med tända ljus i händerna till platsen för en trafikolycka. Förskolan kan ta initiativ till eller stödja sådana ceremonier, men barnen bör själva utforma dem.

Dagar som födelsedag, dödsdag eller första högtiden efter dödsfallet kan utgöra ett komplement till samtal om den döde. Man kan tända ljus sjunga, ha blommor i klassrummet, lägga blommor på graven m.m.

Litteratur

Från Rädda barnen:	Barns sorg Att ta avsked Att möta små barns sorg Beredskapsplan för förskolan	
	Sorg finns Stöd för barn i sorg	Göran Gyllenswärd Göran Gyllenswärd
Från Hem och skola: Från studentlitteratur:	Vad gör vi i skolan när det händer Sorg och omsorg	Dyregrov/Raundalen
	En bro över mörka vatten Barn, död och sorg	Hagström/Jonsson Sis Foster
Inför en begravning:	Min farfar och lammen	Ulf Nilsson

Planen upprättad

2011-12-06

Planen uppdaterad

KRISER OCH DERAS FÖRLOPP

När man ska beskriva kriser och deras förlopp anses det vara fyra faser som är mest vanliga. Nedan beskrivs dessa faser mycket kortfattade.

Chockfasen

Denna fas varar från några korta ögonblick upp till några dygn.

Kännetecken:

- svårt att ta in och förstå vad som hänt
- förvirring och hysteriska reaktioner
- förtvivlan
- olika kroppsliga symptom, såsom t ex hjärtklappning, darrningar, yrsel och illamående

Reaktionsfasen

Denna fas kan pågå upp till ett par månader.

Kännetecken:

- sårbarhet
- ångest
- sömnsvårigheter
- sorg och depression
- ilska och aggressivitet
- koncentrationssvårigheter
- isolering
- skuld, skam och självförelåelse

Reparationsfasen

Denna fas kan pågå från någon månad upp till cirka ett år efter det inträffade.

Kännetecken:

- isolering bryts personen vågar blicka framåt

Nyorienteringsfasen

Under denna period ser personen möjligheter i det fortsatta livet och börjar långsamt acceptera det som inträffat.

Källförteckning Cullberg, J. (2003) Kris och utveckling. Natur och Kultur Stockholm. Gyllenswärd, G. (1997) Stöd för barn i sorg. Rädda Barnen Stockholm Nordblom, K. & Magnusson-Rahn, U. (2002) När det krisar i skolan. Gothia Göteborg

19

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

OLIKA SORGEREAKTIONER HOS BARN

Sorgreaktioner kan se olika ut beroende på barnets ålder. De vanligaste reaktionerna som kan uppträda direkt efter händelsen kan vara:

Kännetecken:

- chock och tvivel
- ångest och protest
- apatisk och lamslagen
- fortsätter med de vardagliga aktiviteterna

Efterreaktion:

- ångest och sårbarhet
- starka minnesbilder
- sömnsvårigheter sorg och saknad
- trots
- skolsvårigheter och koncentrationssvårigheter
- ledsnad
- skuld känslor
- ge klara och tydliga besked
- ge åldersadekvat förklaring
- undvik omskrivningar
- låt eleverna tala om sina tankar och känslor. Tänk på att i första hand lyssna och trösta.

Källförteckning Dyregrov, A & Raundalen, M (2006): Sorg och omsorg Studentlitteratur, Lund

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

Allvarligt våld eller hot, inklusive mobbing

Likabehandlingsplan

Ledningsdeklaration

Styrelsen och all personal på Förskolan Draken tar helt och hållet avstånd från handlingar som direkt eller indirekt kränker principen om alla människors lika värde i överensstämmelse med diskrimineringslagen och skollagen. Alla barn har rätt att vistas i en förskolemiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Därför tillämpar vi nolltolerans mot kränkningar.

Regelverk

Diskrimineringslagen (2008:567) 1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen

(2010:800) 6 kap 1 16 § Bestämmelserna i dessa kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Värdegrund

All personal på Draken arbetar för att det inte ska finnas någon diskriminering, inte förekomma trakasserier eller annan kränkande behandling. Det arbetet grundar sig på vår gemensamma värdegrund. Alla har lika värde. Vi vill att barnet ska känna att det duger och uppskattas för den hon/han är och inte för det han/hon gör. Alla har rätt att känna sig trygga. Vi vill att barnet ska bli sedd och se andra samt bli respekterad och respektera andra. Alla ska känna till sina rättigheter och skyldigheter. Vi vill att barnet ska känna delaktighet och känna till våra mål för vår verksamhet.

Upprättande av Likabehandlingsplan

Förskolan ska varje år upprätta två planer för likabehandlingsarbetet, en likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen och en plan mot kränkande behandling enligt skollagen. Planerna kan sammanföras till en plan så länge innehållet uppfyller lagarnas krav. Förskolan Draken har valt att ha en plan. Inför varje nytt verksamhetsår gör förskolan Draken en ny plan. Vi skickar ut Likabehandlingsplanen per mail till alla vårdnashavare.

Mål

Att alla barn känner sig trygga i förskolan med dess miljö och pedagoger. Varje barn utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. Alla barn utvecklar sin förmåga att uttrycka tankar och åsikter och därmed kunna påverka sin situation.

Åtgärdande arbete

Vi samtalar om hur vi är med och mot varandra vid flera tillfällen under dagen. Vid en konflikt pratar vi med barnen direkt och ställer frågor varför det blev som det blev. Varför barnet upplevde ilska eller varför man blev ledsen. Vi försöker också låta barnen i första hand lösa det själva med stöttning av personalen. Också viktigt att barnen förstår att det var handlingen/beteendet som var fel inte att barnet är "dumt". När vårdnadshavare/barn upptäcker eller upplever någon form av kränkande behandling kontaktas pedagog eller rektor. Pedagog som får kännedom att ett barn utsatts för kränkande handling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektor. Rektor är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (skollagen 6 kap. 10 §). Personal fyller i anmälan om kränkande behandling till rektor för underskrift. Rektor skickar anmälan till förvaltningen. Förskolan gör en utredning och fyller i blanketten. Blanketten heter "utredning med anledning av kränkande behandling." Utredningen skickas till förvaltningen. Även uppföljning skickas till förvaltningen ändå tills ärendet avslutas. Ansvarig pedagog kontaktar vårdnadshavarna till de berörda barnen samma dag. Ansvarig pedagog har tydliga samtal med barnet/barnen, uppföljande föräldrasamtal och observerar barngruppen kontinuerligt. Informera berörd pedagog. Att föra noggrann dokumentation.

Om någon upplever att en vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker ett barn kontaktas rektor. Rektorns åtgärder: Att omgående ha samtal med de inblandade parterna för att bilda en uppfattning av det som har hänt. Att alltid kontakta och informera vårdnadshavare. Att föra noggrann dokumentation. Att vid behov ha en dialog med styrelsen. Att erbjuda stödsamtal. Att följa upp.

Ansvarsfördelning

Rektor har det övergripande ansvaret för att ta fram och följa upp likabehandlingsplanen. All personal skall arbeta enligt likabehandlingsplanen och att kränkning, mobbning eller diskriminering inte sker. Rektor tillsammans med arbetslaget och styrelsen planerar, uppmärksammar och utvärderar så att alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering förebyggs och åtgärdas.

Arbetslaget

"Var och en som verkar i förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och verka för en hållbar utveckling" Lpfö18

"Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas" Lpfö18

Vårdnadshavare

Är delaktiga genom att svara på brukarenkäten och föräldramöten samt att ha en dialog med pedagogerna så fort någon fråga uppstått.

Barn är delaktiga genom att vara med och samtala om kamratskap och regler.

Förebyggande arbete

Vi ger barnen verktyg för att öva konflikthantering - det är inte alltid det finns en vuxen i närheten. Lyssnar till barnens "nej".

Har en öppen dialog med barn och vårdnadshavare samt har återkommande diskussioner i personalgruppen.

Tänker på hur vi talar i konfliktsituationer.

Har öppna ögon och öron både inom- och utomhus. Är rörliga ute i parkerna och går även till undanskymda platser.

Är uppmärksamma på barn som ofta är ensamma, söker vuxenkontakt, har ont i magen/huvudet eller som ofta drar sig undan och åtgärdar det.

Är lyhörda för barnens egna iakttagelser.

Medverkar alla till att skapa goda kontakter med vårdnadshavare så att de får förtroende för verksamheten och kan tala om när något känns fel.

Definitioner Diskriminering

Orättvis behandling av ett barn jämfört med något annat barn i en liknande situation. Lagen förbjuder diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker barnets värdighet och som har att göra med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Exempel på diskriminering och trakasserier Kön "du får inte vara med, du är tjej/kille!", attityder som tjej-/killbaciller, oönskad beröring, bli kallad för könsord, ansedd för att ha udda intressen, ge pojkar och flickor olika utrymme, vuxna som omedvetet håller fast könsroller, vuxna som har olika toleransnivåer vad gäller t ex pojkars och flickors lek.

Sexuell läggning

Rykten om sexuell läggning, diskriminerad/utanför på grund av vårdnadshavares sexuella läggning, personal som inte står för verksamhetens värdegrund.

Funktionshinder

Personal väljer aktiviteter på förskolan som inte är anpassade, lokaler som inte är anpassade, barn som luras att säga eller göra saker, barn som alltid leker lekar som inte passar för ett barn med funktionshinder.

Etnisk tillhörighet

Kultur eller religion anpassad mat, retad för klädsel/matvanor, utesluten från aktiviteter, får inte ha slöja/burka på förskolan, retad för omoderna kläder/fel frisyr, skällsord, utanför på grund av vårdnadshavares religion.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling innebär att bli utsatt för t ex psykiskt eller fysiskt våld, utfrysning, förtal eller mobbning som inte har att göra med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Det är alltid barnets egen upplevelse som avgör om en situation är kränkande.

Exempel på annan kränkande behandling

”ord, slag, sparkar, hot, kroppsspråk, viskningar, tystnad, suckar, hånfull attityd, få personlig egendom gömd/stulen/förstörd, dela ut inbjudan till kalas där alla i gruppen inte är inbjudna, bli buad åt inom t ex lek och sport, skratta nedlåtande åt någon som säger fel, påpeka barns brister inför andra, låta ett barn få stå till svars inför hela gruppen, låta barnet få stå till svars för sådant som vårdnadshavare missar/glömmer, tala ironiskt till barnet, att skicka ut ett barn från samlingen kan kännas kränkande, mobbning – upprepade kränkningar”.

Mailadresser och telefonnummer

Barnombudsmannen - företräder barnen som grupp
barnombudsmannen@bo.se
DO (Diskrimineringsombudsmannen)
do@do.se www.do.se 08 12020700

BRIS – barnens rätt i samhället 116 111
www.bris.se
Jourhavande Kompis 020 222444
Arbetsmiljöverket 010 730 90 00

Planen upprättad

Planen uppdaterad

2017-06-22

2017-04-03

2019-07-02

Bombhot/hot/terrorattentat

Vid direkt hot mot förskolan

En personal larmar 112

Samla ihop barnen (stäm av med TYRA) och evakuera till föräldrakooperativet Tårtan, Dannemoragatan 4
Räkna in barnen i TYRA

Underrätta vårdnadshavarna

Vid klartecken från polis återvänder vi till förskolan

Upprätta en uppföljningsgrupp för att bearbeta händelserna

Vid hot i vår närhet

En personal håller sig uppdaterad om händelseförloppet

Verksamheten bedrivs enbart inomhus. Om hotet är i vår närhet evakuera till föräldrakooperativet Tårtan, Dannemoragatan 4.

Om hotet påverkar att vårdnadshavarna inte kan hämta sina barn innan stängning av förskolan, kan rektorn eller ställföreträdande beordra övertidsarbete för personalen.

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

Större olycka eller katastrof som berör förskolan, direkt eller genom stor mediebevakning

Vid en större olycka eller katastrof som kan påverka vår verksamhet kan rektorn/ställföreträdande beordra övertidsarbete för personalen.

En personal håller sig uppdaterad om händelsen, dess förlopp och påverkan.

Vi bemöter ingen media

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

OM ETT BARN INTE HÄMTATS

(när förskolan stänger)

1. Försök nå vårdnadshavare eller annan anhörig.
2. Kontakta rektorn eller ställföreträdande. Denne ordnar med avlösning om kvarvarande personal inte har möjlighet att stanna längre. Rektorn har rätt att beordra övertidsarbete. Fortsätt att kontakta vårdnadshavare. (Kvarvarande personal behövs för att ta hand om och ge trygghet till barnet.)
3. Vänta till 19.00 innan ni vidtar ytterligare åtgärder.
4. Kontakta socialjouren om ingen anhörig finns att få tag i. Beredskapsnummer lämnas av polisens växel. Vidtala alltid socialjouren innan man t ex. tar med barnet hem.
5. Om ni lämnar förskolan, lämna ett meddelande på dörren om var barnet finns och vilket nummer de kan ringa på. Meddela även en bekant familj till barnet.
6. Ring gärna en kollega för att få stöd och råd.

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

PROBLEM VID HÄMTNING

1. Lämna aldrig ut ett barn till någon som du bedömer på grund av t ex. missbruk eller sjukdom inte klarar av att hämta barnet.
2. För att undvika att vara ensam tillkalla/ring efter förstärkning så fort som möjligt.
3. Meddela även rektorn eller ställföreträdande om denne inte kan nås.
4. Om det gäller vårdnadstvist eller delad vårdnad så ta noga reda på vad som gäller angående hämtning, helst skriftligt. Om en vårdnadshavare hävdar att den andre vårdnadshavaren inte får hämta måste detta kunna styrkas.

Planen upprättad

2017-12-20

Planen uppdaterad

Litteratur

När det värsta händer – om krishantering i förskola och skola

Myndigheten för skolutveckling

http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.51353!Menu/article/attachment/SKOLUTV408.pdf

Beredd på det ofattbara – Om krisberedskap och krishantering i skolor

Skolverket

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=718>